

Javno posvetovanje „Posodobitev in poenostavitev skupne kmetijske politike“

POUDARKI

Osnovni podatki:

322 916 predlogov (vključno z velikimi javnimi kampanjami);

1 423 dokumentov o stališču;

58 520 izpolnjenih spletnih vprašalnikov: o 21 386 so

jih izpolnili kmetje (36,5 %), o 27 893 drugi

državljeni (47,7 %),

o **9 241 organizacije (15,8 %)**, ki vključujejo zasebne družbe, javne organe, trgovinske, poslovne ali strokovne organizacije, nevladne organizacije in platforme ter raziskovalne ustanove in univerze.

Velik javni interes za kmetijstvo, podeželska območja in SKP

Z javnim posvetovanjem o posodobitvi in poenostavitvi skupne kmetijske politike se je potrdil velik javni interes za kmetijstvo, preskrbo s hrano in SKP: med **322 916** prejetimi **predlogi** so velike organizirane kampanje, **58 520 odgovorov na spletni vprašalnik**, ki so jih poslali posamezniki in organizacije, ter **1 423 dokumentov o stališču**.

Sodelovanje presega pričakovanja, močno pa presega tudi sodelovanje državljanov EU pri prejšnjih posvetovanjih o prihodnosti SKP (na javni razpravi leta 2010 je bilo oblikovanih 5 700 predlogov).

Še pomembneje je, da je Evropska komisija s tem javnim posvetovanjem zbrala **najrazličnejša mnenja in pomisleke** glede evropskega kmetijstva in v **razpravo o SKP vključila tudi širšo javnost**.

Ta velik družbeni interes znova kaže, da kmetijstvo in SKP zadevata celotno evropsko družbo in da vplivi SKP presegajo kmetijsko skupnost.

Ohranitev trdne skupne kmetijske politike na ravni EU

Rezultat javnega posvetovanja kaže na velik interes za ohranitev **skupne politike EU na področju kmetijstva in razvoja podeželja**. Doseženo je soglasje o **evropski dodani vrednosti SKP**.

Potreba po zagotovitvi enakih konkurenčnih pogojev na enotnem trgu ter čezmejni izzivi, kot so prehranska varnost, okolje ali podnebne spremembe (s čimer se je strinjalo več kot 90 % anketirancev), so ključni razlogi za utemeljitev skupnega upravljanja kmetijske politike na ravni EU. Druge utemeljitve vključujejo potrebo po skupnem stališču na mednarodni ravni (83 %), potrebo po ohranitvi ekonomske, socialne in teritorialne kohezije v EU (86 %) ter potrebo po skupnem okviru za izmenjavo dobrih praks (91 %). Velika je tudi podpora skupnemu proračunu, saj se šteje za učinkovitejšega (62 %).

Različni deležniki se strinjajo tudi, da je raven EU ustrezna tudi za upravljanje blažitev vplivov podnebnih sprememb in prilagajanje nanje (85 %), prispevanje k visoki stopnji varstva okolja v EU (73 %), obravnavanje tržnih negotovosti (67 %) ter spodbujanje preskrbe z zdravimi in kakovostnimi izdelki (62 %). Mnenja med kmeti in drugimi državljani se razlikujejo, kar zadeva zagotavljanje primernega življenjskega standarda kmetov, zanesljivo preskrbo s hrano po primernih cenah in razvoj podeželskih območij.

Čeprav obstaja strinjanje, da je treba ukrepati na ravni EU (in jasno nasprotovanje ponovni nacionalizaciji politike), se mnenja organiziranih deležnikov o tem, kako dejansko razdeliti odgovornost med EU in države članice, razlikujejo: nekateri deležniki pozivajo k večji prožnosti na nacionalni/regionalni ravni, da bi se izvajanje politike prilagodilo njihovim posebnim lokalnim potrebam, druge organizacije pa pozivajo k odločnejšim ukrepom na ravni EU, da bi se zagotovili enaki konkurenčni pogoji.

Potrditev prihodnjih izzivov

Na javnem posvetovanju so bili kot trije največji izzivi, s katerimi se morajo soočiti kmetijstvo in podeželska območja v EU, poudarjeni **primeren življenjski standard kmetov, pritiski na okolje in podnebne spremembe (njihova blažitev in prilagajanje nanje)**.

Hkrati se kaže močna ozaveščenost javnosti glede nižje ravni prihodkov kmetov v primerjavi s povprečjem EU (88 %), dejstva, da kmetje prejmejo manjši delež cen, ki jih plačajo potrošniki (97 %), in obstoja strožjih proizvodnih zahtev v EU kot drugod (87 %). Dostop do zemljišč in nizka dobičkonosnost sta jasno opredeljena kot najpomembnejši oviri pri odločanju za poklic kmeta.

Kar zadeva posebne okoljske izzive, so anketiranci (kmetje in drugi) dali jasno prednost zaščiti biotske raznovrstnosti, zmanjšanju degradacije tal ter trajnejši uporabi pesticidov in gnojil.

Potreba po enostavnejši in učinkovitejši politiki

Udeleženci javnega posvetovanja menijo, da je sedanja SKP **le delno uspešna pri obravnavi teh izzivov (57 %)**. Tako menijo različni anketiranci (kmetje, drugi državljani in organizacije).

Vsi anketiranci (kmetje, drugi državljani in organizacije) so negativno odgovorili tudi na

vprašanje o tem, v kolikšni meri sedanja SKP obravnava okoljske izzive (63 %).

Preobsežna birokracija in premajhna osredotočenost na trajnost sta pogosto izpostavljeni kot glavni težavi/oviri, ki preprečujeta uspešno izpolnjevanje ciljev sedanje politike. Hkrati so zelena komponenta, vloge za pomoč in kontrole opredeljene kot najbolj obremenjujoči in zapleteni dejavniki. Poziv k zmanjšanju upravnega bremena je splošna zahteva v dokumentih, ki so jih predložili kmetje in javne uprave.

Različni pogledi na gospodarstvo in okolje ...

V odgovorih na vprašanje o **prispevkih kmetov k naši družbi** so bila navedena nasprotujoča si mnenja: kmetje menijo, da so odgovorni za preskrbo z zdravimi, varnimi in raznovrstnimi proizvodi ter zagotavljanje zadostne količine hrane; tudi drugi državljani vidijo kmete kot dobavitelje zdravih in varnih proizvodov, vendar menijo, da je njihova produktivna vloga povezana z odgovornostjo, da varujejo okolje ter zagotavljajo zdravje in dobrobit živali.

Ta različna mnenja so razvidna tudi v opredelitvi **ciljev SKP**: medtem ko kmetje poudarjajo, da jim mora biti zagotovljen primeren življenjski standard, drugi državljani večjo pozornost namenjajo preskrbi z zdravimi in kakovostnimi proizvodi ter prispevanju k visoki stopnji varstva okolja.

Odgovori anketirancev se razlikujejo tudi, kar zadeva proučitev vloge SKP glede na **deset prednostnih nalog Komisije v obdobju 2014–2020**: medtem ko kmetje menijo, da bi si morala SKP bolj prizadevati za spodbujanje naložb, rasti in zaposlovanja ter krepitev enotnega trga EU, so drugi državljani osredotočeni na blažitev vplivov podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter zagotavljanje energije iz obnovljivih virov.

... in nove družbene zahteve

Poleg že znanih gospodarskih in okoljskih ciljev se je na javnem posvetovanju potrdil poziv, naj se v okviru skupne kmetijske politike več pozornosti nameni novim družbenim zahtevam.

Dobrobit živali, ekološko kmetovanje in kakovostni proizvodi so med zahtevami za nove cilje SKP. Varstvo potrošnikov in vključitev zdravstvenih standardov sta navedena tudi v pisnih prispevkih udeležencev, ki niso kmetje, in nekaterih deležnikov.

Dogovor o pozivu k sodobni in enostavnejši SKP

Udeleženci javnega posvetovanja se strinjajo, da je treba zagotoviti dohodkovno podporo za kmete (66 %), izboljšati položaj kmetov v vrednostnih verigah (96 %), podpreti usmerjene naložbe (81 %) ter zagotoviti več koristi za okolje in podnebje (77 %).

Pri vprašanju o merilih, ki bi jih bilo treba uporabiti za dodelitev neposredne podpore, so dali kmetje jasno prednost odškodnini za kmetijske dejavnosti na območjih z naravnimi omejitvami/visoko naravno vrednostjo, določitvi omejitev pri podpori za velike upravičence (določitev najvišje meje) in podpori mladim kmetom. Drugi državljani menijo, da je treba pri dodelitvi neposredne podpore posebno pozornost nameniti praksam z največjimi okoljskimi koristmi in malim proizvajalcem.

Voda (kakovost in količina), zaščita tal in biotska raznovrstnost so jasno najpomembnejši

okoljski cilji v okviru SKP. Hkrati najpomembnejši ukrepi, ki naj bi omogočali boljši odziv na podnebne spremembe, vključujejo zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, shranjevanje in sekvestracijo ogljikovega dioksida, prilagajanje podnebnim spremembam ter diverzifikacijo sistemov kmetovanja. Kmetje se na tem področju večinoma strinjajo z zamislijo, da bi bila SKP enostavnejša, če bi bilo mogoče izbirati med več okoljskimi ukrepi.

Kar zadeva posebne predloge za poenostavitev, se na koncu deležniki jasno strinjajo s pozitivnimi učinki zmanjšanja prekrivanja ukrepov za razvoj podeželja in drugih ukrepov SKP (69 %), boljšo uporabo podatkovnih zbirk in tehnologij (daljinsko zaznavanje, pametni telefoni) za zmanjšanje števila inšpekcijskih pregledov kmetij (62 %) ter večjo uporabo orodij e-uprave (63 %).

Naslednja koraka

Odgovori na spletno javno posvetovanje in povzetek rezultatov odprtega javnega posvetovanja bodo objavljeni na naslovu:

<https://ec.europa.eu/agriculture/consultations/cap-modernising/2017 sl>.

Rezultat spletnega javnega posvetovanja se bo skupaj z drugimi dejavnostmi posvetovanja upošteval v poročilu o posodobitvi in poenostavitvi skupne kmetijske politike ter pri oceni učinka glede prihodnosti SKP.

Prispevki, prejeti med javnim posvetovanjem, se ne morejo šteti za uradno stališče Evropske komisije in njenih služb.